

2384

vēst., 1984.

LATVIJAS VALSTS
ARHĪVS

Silvīns Mēdis (dz. 1930.) dramaturgs,
(Austrāļi)

Pūce (dz. Silvīns) Člāva (1910.-1994.),
aktiīse (ASR)

F-2384

vēst. turis rā 1984.

FONDS Nr. 2387

SILIŅŠ ULDIS (dz.1930), DRAMATURGS, (AUSTRĀLIJA)

un

PŪCE (dz. SILIŅA) ELZA (1910-1997), AKTRISE, (ASV)

[1890-2000]

APRAKSTĪJUMS (VĒSTURISKĀ IZZINA)

Fondraža nosaukums

Siliņš Uldis.

Administratīvā vēsture (Biogrāfija)

I. Dramaturgs un žurnālists Uldis Siliņš dzimis Rīgā 1930.gada 26.janvārī. Tēvs – sabiedriska darbinieks, režisors Mārtiņš Siliņš, māte skolotāja un aktrise Elza Siliņa (dz. Paegle). Dzīvo Carnikavā līdz 1944.gadam, kad kopā ar vecākiem emigrē uz Vāciju. Uzturas Altgarges un Didelsdorfas bēgļu nometnēs, kur beidz latviešu ģimnāziju (1949).

1950.gadā izceļo uz Austrāliju, apmetas uz dzīvi Sidnejā. Strādā par ierēdni un līdztekus darbojas Sidnejas latviešu teātrī. Tēlo galvenokārt raksturlomas, kurās atklājas Ulža Siliņa labā humora izjūta. Kopš 1962.gada pievēršas humoristisku skeču rakstīšanai teātra vajadzībām. Raksta arī lugas bērniem. Autoram piemīt īpaša prasme veidot spilgtus raksturus, kas spoži parādās lugās ar satīras un detektīvžanra ievirzi. Taču ne mazāk interesanti tēli ir psiholoģiski un dramatiski piesātinātos darbos, kā, piemēram, lugās “Kade pārnāksi, bāleliņ”(teātrī 1982), “Ir akmeņi raud...”(1984) u.c..

Kā rūpīgu vēstures pētnieku ar izciliem rakstnieka dotumiem Uldis Siliņš sevi apliecina 2002.gadā izdevniecības “Elpa” izdotajā grāmatā “Mēs esam carnikavieši”, kas, runājot autora vārdiem:”...bija vienīgais ceļš, kā es varēju pateikt savai dzimtajai pusei paldies un atstāt ko paliekošu”.

II. No fondraža Ulža Siliņa saņemts liels apjoms viņa tēva māsas aktrises Elzas Pūces (dz.Siliņas) dokumenti, kas iekļauti vienkāršotā aprakstā – 2v, tādēļ fonda aprakstītājs uzskata par nepieciešamu dot nelielu informāciju par skatuves mākslinieci Elzu Pūci.

Elza Pūce dzimusi 1910.gada 21.septembrī Carnikavā, zvejnieka ģimenē. Pēc pamatskolas beigšanas mācās V.Olava komercskolā, to nebeigusi, iestājas Latvju dramatiskajosursos, pēc tam pāriet uz Strādnieku teātra studiju. Galvenokārt piedalās masu skatos, vēlāk pievēršas raksturlomu atveidojumam. Kad Strādnieku teātri slēdz (1934), E.Siliņu angažē Zemnieku drāmas teātris, kas izrādes orientē uz iedzīvotājiem laukos. Pēc 1938.gada aktrise iesaistās Voldemāra Pūces vadītā Latvju drāmas ansablī.

1944.gada rudenī Elza Pūce kopā ar dzīvesbiedru, režisora Voldemāra Pūces brāli Jāni, dodas bēgļu gaitās uz Vāciju. Sākumā darbojas Blombergas Latviešu teātri, vēlāk Mērbekā. Sākoties izceļošanai, Elza un Jānis Pūces dodas uz ASV un apmetas uz dzīvi Bostonā, kur strādā dažādus darbus – ir apkopēja slimnīcā, vēlāk šuvēja. Vienlaikus, līdz mūža beigām (1997), darbojas Amerikas Latviešu teātra Bostonas ansablī, kur turpina veidot raksturlomas, apveltot tēlus ar labu humora un paspilgtinātām rakstura īpašībām.

Glabāšanas vēsture

Dokumentu fonds veidojies Siliņu un Pūču ģimenēs, uzkrāts pakāpeniski, sākot galvenokārt ar 1920-tiem gadiem līdz mūsdienām. Atsevišķu dokumentu, kā, piemēram, Siliņu ģimenes fotogrāfijas, rašanās laiks datējams jau ap 1890.gadu.

Elzas Pūces dokumentus, pēc viņas aiziešanas Aizsaulē, mantojumā saņēma Uldis Siliņš un glabā līdz dāvinājumam Latvijas Valsts arhīvā.

Tiešais iegūšanas avots

Latvijas Valsts arhīvs šo dokumentu fondu valsts glabāšanā saņēma no Ulda Siliņa ar dāvinājuma līgumu Nr. 7... no 2003.gada 7... februāri.

Fonda saturs

Dokumentu fonds aprakstot sadalīts divos vienkāršotajos aprakstos (apakšfondos). Vienkāršotajā aprakstā – 1v iekļauti dokumenti, kas veidojušies Ulda Siliņa, kā arī viņa vecāku dzīves un darbības rezultātā. Šeit rodama viņas par fondraža tēva Mārtiņa Siliņa radošo darbu mūzikā. To veido neliels apjoms Ulda Siliņa dramaturģiskā materiāla un savāktie ārsta Roberta Brieža darbu rokraksti. Par nozīmīgāko dokumentu grupu uzskatāmi fotodokumenti, kas aptver gandrīz gadsimtu ilgu laikposmu, un atklāj gan vienu dzimtu, gan plašāku sabiedrību dažādās vēsturiski un sadzīviski noteiktās situācijās.

Vienkāršotā aprakstā (apakšfondā) – 2v iekļautie dokumenti veidojušies saistībā ar Elzas Pūces dzīvi un darbību. Informatīvi bagāta ir sarakstes daļa, kas satur radnieku un draugu-skatuves mākslinieku vēstules. Šeit jāatzīmē, ka fondraža Ulda Siliņa rakstītās vēstules Elzai Pūcei arī iekļautas aprakstā 2v, jo fondradis tās saņēmis mantojumā kā Elzas Pūces bijušo īpašumu. Bagātais fotomateriālu apjoms sniedz vizuālu priekšstatu gan par Bostonas latviešu teātra uzvedumiem, gan arī spilgti atsauc atmiņā aizvadītā gadsimta dzīves ainas Latvijā.

Izvērtēšana

Dokumenti valsts glabāšanā saņemti nesakārtotā veidā. Aptver laiku no 1890.gada līdz 2000.gadam, bet lielākais apjoms attiecas uz laikposmu no 1940-tiem gadiem līdz 1997.gadam. Ekspertīze veikta 2003.gada pirmajā ceturksnī.

Komplektēšana

Vienkāršotam aprakstam – 1v -

Siliņš Uldis (dz.1930), dramaturgs, (Austrālija) būs papildinājums.

Sistematizācija

Fonds sadalīts 2 (divās) autonomās dokumentu pamatgrupās – aprakstos (apakšfondos): 1v - Siliņš Uldis (dz.1930), dramaturgs, (Austrālija)

Lietas sistematizētas 4 sērijās un 2 apakšsērijās, kārtotas pēc nomināli-hronoloģiskā principa.

2v – Pūce (dz.Siliņa) Elza (1910-1997), aktrise, (ASV)

Lietas sistematizētas 4 sērijās un 4 apakšsērijās, kārtotas pēc nomināli hronoloģiskā principa.

Dokumenti lietās brīvā kārtojumā.

Pieejamības noteikumi

Bez ierobežojumiem.

Fiziskais raksturojums

Apmierinošs. Atsevišķas dziestošas fotogrāfijas.

Aprakstījumu sagatavoja

Personu fondu un trimdas dokumentu daļas vadītāja vietniece

Anda Mjurka

Fonds Nr. 2387

**Siliņš Uldis (dz.1930) dramaturgs, (Austrālija), Pūce (dz.Siliņa)
Elza (1910-1997), aktrise (ASV)**

APRAKSTĪJUMS (VĒSTURISKĀ IZZINĀ)
(turpinājums)

Fondraža nosaukums

Nav mainījies.

Administratīvā vēsture (Biogrāfija).

Nav izmaiņas.

Glabāšanas vēsture

Dokumentu fonds veidojies no Ulda Siliņa laika gaitā uzkrātajiem dokumentiem.

Tiešais iegūšanas veids

Uldis Siliņš (2009. gada 29. oktobra dāvinājuma līgums Nr. 92) un 2012. gada 20. februāra akts par neaprakstīto dokumentu pieņemšanu – nodošanu valsts glabāšanā.

Fonda saturs

Fonda turpinājumu veido biogrāfiskie dokumenti, sarakste saistībā ar radošo darbību, sakrātie dokumenti un fotogrāfijas.

Izvērtēšana

Dokumenti saņemti daļēji sakārtotā veidā.

Sistematizācija

Dokumenti sakārtoti pēc hronoloģiski nominālā principa un ievērojot to kopīgās pazīmes un rašanās vēsturi.

Vienkāršotais apraksts Nr. 1-v papildināts un veidots 4 sērijās, no kurām pirmā sastāv no Ulda Siliņa biogrāfiskajiem dokumentiem, otrā – no Ulda Siliņa sarakstes, trešā no sakrātajiem dokumentiem un ceturtnā no fotogrāfijām. Izveidots vienkāršotais apraksts Nr. 3-v, kurā iekļautas video un audio kasetes.

Pieejamības noteikumi

Bez ierobežojumiem.

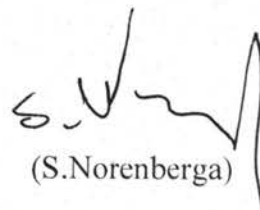
Fiziskais raksturojums

Apmierinošs.

Aprakstījumu sagatavoja

Personu fondu un ārvalstu dokumentu nodaļas
galvenā arhīviste

2012. gada 21. marts


(S.Norenberga)

Latvijas Valsts arhīvs

LIETAS Nr. _____ APLIECINĀJUMA LAPA

Lietā numurētas 3 (trīs) _____
ar cipariem un vārdiem _____ lapas,

tajā skaitā, litera lapas _____

numēracijā izlaistas lapas _____

un + _____ iekšējā apraksta lapas
ar cipariem

Lietas noformēšanas un fiziskā stāvokļa īpatnības	Lapu Nr.

Lapu aizpildīja _____

28.05.12.
datums

amats

paraksts

paraksta atšifrējums